

5:e söndagen i fastan

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Matt. 21:33–43.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Över denna söndag står i evangelieboken rubriken "Försonaren". Vi står därmed inför passionstiden, då vår förkunnelse, våra psalmer och böner mer än eljest sysslar med försoningen, med det stora lidandet, "passio magna", som fullbordats av vår Frälsare, och varmed vi blivit köpta att vara Guds egendom. I dagens evangelium visar Jesus på att detta hans frälsarämbete i alla tider föraktats och avvisats, att på inget sätt det stora lidandet skall framträda som något självklart och accepterat. Han hänvisar till Gamla Testamentets på olika ställen uttalade profetia om "den sten som byggningsmännen förkastade". Just det heliga folket skall alltså avvisa försoningen. De orden riktar Jesus i dagens evangelium enligt dess inledningsord till Israels överstepräster och folkets äldste, de män, som framom andra bar ansvaret för att försoningens hemlighet skulle bevaras åt Israel. Därtill uttalas orden just i templet, den plats, där de gammaltestamentliga offren talade sitt tysta språk om försoningens nödvändighet, om det kommande men ännu ofullbordade offret. Det är här, som "byggningsmännen" förkastar den, som ensam gav deras ämbeten och handlingar inne håll och mening.

Så skall också ske i Nya Testamentets värld, i vår egen tid: "likasom jämväl bland eder falska lärare skall komma att finnas, vilka ... till och med förneka den Herre, som har köpt dem". (2 Petr. 2:1) Det är förvisso inte sant, när nutidens talföra falska profeter så hjärtligt försäkrar oss, att vi alla ändå är ens i huvudpunkten, i det väsentliga eller centrala. Som regel är det just där som vi är oeniga, och därför att man på denna punkt irrar i mörker, blir också övriga läropunkter fördunklade och förvrängda.

Att förkasta försoningen, att "förtrampa Guds Son och akta förbundets blod för orent" (Hebr. 10:29) är en nödvändighet för den oomvända människan, som inget vet om sin egen synd och Guds vrede, och som håller sig för rättfärdig av egen kraft. En sådan människa menar sig själv värdig och ren. Jesus säger omedelbart före evangeliet "Johannes kom och lärde eder rättfärdighetens väg, och I trodden honom icke, men pu-

blikaner och skökor trodde honom. Och fastän I sågen detta, ångraden I eder icke heller efteråt, så att I trodden honom." (Matt. 21:32) Sådan vår hållning är till vår synd, sådan är vår hållning till försoningen. Den, som tar sin synd allvarligt, kan också ta försoningen allvarligt. Den, som tar det lätt med synden, föraktar också försoningen. Därför lär vi denna dag, att

- I. Gud är vredens och domens Gud,
- II. Guds vrede och dom är lagda på Jesus Kristus,
- III. Försoningens frukter mottages av tron.

I. Gud är vredens och domens Gud.

När människor talar om Gud, menar de mestadels något annat än vad d. h. Skrift menar med det ordet. De talar om en fiktiv, påfunnen Gud, som blott talar om lycka och frid, om lugn och säkerhet. Man har inte nått fram till den insikt, som Jesus avlockar sina motståndare, när de bekänner: "Eftersom de hava illa gjort, skall han illa förgöra dem". Detta är Bibelns Gud. Han är den helige Guden, som hatar synd, och som vredgas på syndaren och dömer honom. Ytliga människor fäster sig bara vid talet om straffverkstilligheten, vid uttryck som "kastas i det brinnande Gehenna" (Matt. 18:9), och förstår inte, att den eviga elden blott och bart hämtar sin plåga från den eld, som brinner i Guds eget väsen, från gudomens förfärande, förtärande djup. Här har vreden och domen sin hemvist. Att leva i helvetet vore uthärdligt, om Gud icke vredgades på oss, och vi skulle där lovsjunga Gud som en gång de tre männen i den brinnande uggen; om vi blott vore utan Guds dom. Därför är det icke i första hand predikningar om Gehenna, som fordras för att framräcka åt åhörarna en biblisk kristendom, utan predikan om att Gud är vredens och domens Gud. Vi förkunnar därför den trefalt helige Guden, som är människornas domare.

II. Guds vrede och dom är lagda på Frälsaren.

Det heter i dag: "Den sten som byggningsmännen för-

kastade, den har blivit en hörnsten; av Herren har den blivit detta, och underbar är den i våra ögon". Just i det ögonblick då föraktet för försoningen och Försonaren nådde sin höjdpunkt, då Jesus utstöts ur det heliga folket och spikas fast på korset, har hörnstenen lagts av Herrens hand och det stora och underbara skett: Guds vrede och dom har lagts på Frälsaren, som bär den på sin gudamänskligt mäktiga rygg. Här sker det, som vi ständigt tillbedjande besjunger i mässan: "O Guds Lamm, som borttager världens synder". D. h. Skrift lär oss klart och tydligt, att försoningen skedde just så: "Ja, han var sargad för våra överträdelser skull och slagen för våra missgärningars skull; näpsten var lagd på honom, för att vi skulle få frid, och genom hans sår bliva vi belade". (Jes. 53:5) Den, som inte vill bli frälst på ett så enkelt sätt, blir inte alls frälst. Den, som väljer en annan väg till Gud, skall finna, att den slutar i Gehenna inför den dömande Guden. Vi åter, som håller oss till Guds egen förkunnelse om sin frälsning, lovprisar den skedda försoningen som "underbar", som den stora hemligheten, som är trons hjärta och mittpunkt.

III. Försoningens frukter mottages av tron.

Det heter i dag: "Underbar är den i våra ögon". Det skådande, som därmed beskrives, är inget yttre, lekamligt seende utan trons av Den Helige Ande verkade beskådande och mottagande. På inget annat sätt kan vi mottaga försoningens frukter. Ingenting hos oss kan nedkalla över oss det stora och underbara, som skett; ingenting kan framtränga till försoningen utom just tron. Blott så förbliver försoningen stor och underbar. Blott så förbliver Guds gåva verkligen gåva, icke en förtäckt byteshandel, där min fromhet beveker Gud att utdela åt mig Sonens förtjänst, där min ånger, min kärlek, min kamp, min möda, mina böner försätter mig i nådens tillstånd. Nej, vi har blott att med tron mottaga Ordets och sakramentens framräckande av Frälsarens försoning, att genom tron mottaga evangeliet, att "Jesu, Guds Sons blod, renar oss från all synd". (1 Joh. 1:7)

Amen.